

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

7. února 2018 *

„Řízení o předběžné otázce – Nařízení (EU) 2015/751 – Mezibankovní poplatky za karetní platební transakce – Článek 1 odst. 5 – Postavení třístranného schématu platebních karet na roveň čtyřstrannému schématu platebních karet – Podmínky – Vydávání karetních platebních prostředků třístranným schématem platebních karet ,s partnerem v rámci společného označování («co-branding») nebo prostřednictvím zástupce‘ – Článek 2 bod 18 – Pojem ‚třístranné schéma platebních karet‘ – Platnost“

Ve věci C-304/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) [Vrchní soud (Anglie a Wales), Queen’s Bench Division (správní senát), Spojené království] ze dne 11. dubna 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 30. května 2016, v řízení

The Queen, na žádost:

American Express Company,

proti

The Lords Commissioners of Her Majesty’s Treasury,

za přítomnosti:

Diners Club International Limited,

MasterCard Europe SA,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin a E. Regan (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. dubna 2017,

* Jednací jazyk: angličtina.

s ohledem na vyjádření předložená:

- za American Express Company J. Turnerem, QC, J. Holmesem, QC, L. John, barrister, a I. Taylor, H. Ware a J. Sladem, solicitors,
- za MasterCard Europe SA P. Harrisonem, S. Kinsellou a K. Le Croyem, solicitors, a S. Pittem a J. Bedfordem, advocates,
- za vládu Spojeného království M. Holtem, D. Robertsonem, J. Kraehling a C. Crane, jako zmocněnci, ve spolupráci s G. Facennou a M. Hall, QC,
- za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem, M. Figueiredem, M. Rebelo a G. Fonseca, jako zmocněnci,
- za Evropský parlament P. Schonardem a A. Tamásem, jako zmocněnci,
- za Radu Evropské unie J. Bauerschmidtem, I. Gurovem a E. Moro, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi H. Tserepa-Lacombe, J. Samnadda a T. Scharfem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. července 2017,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu a platnosti čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18, jakož i výkladu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2015/751 Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2015 o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce (Úř. věst. 2015, L 123, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi American Express Company s Lords Commissioners of Her Majesty's Treasury (komisaři ministerstva financí Spojeného království, dále jen „vnitrostátní orgán“), jehož předmětem jsou okolnosti, za nichž třístranná schémata platebních karet musí být považována za čtyřstranná schémata platebních karet podle čl. 1 odst. 5 tohoto nařízení.

Právní rámec

Nařízení 2015/751

- 3 Body 10, 28, 29 a 43 odůvodnění nařízení č. 2015/751 stanoví:

„(10) [...] Spolu s jednotným uplatňováním pravidel hospodářské soutěže na mezibankovní poplatky by regulace těchto poplatků zlepšila fungování vnitřního trhu a přispěla ke snížení transakčních nákladů pro spotřebitele.

[...]

- (28) Karetní platební transakce zpravidla probíhají na bázi dvou hlavních obchodních modelů, takzvaných třístranných schémat platebních karet (držitel karty – akceptující a vydávající schéma – obchodník) a čtyřstranných schémat platebních karet (držitel karty – vydávající banka – akceptující banka – obchodník). Řada čtyřstranných schémat platebních karet používá explicitní mezibankovní poplatek, který je většinou mnohostranný. V zájmu zohlednění existence

implicitních mezibankovních poplatků a vytvoření rovných podmínek by měla být ta třístranná schémata platebních karet, která využívají poskytovatelů platebních služeb jakožto vydavatelů či akceptantů, pokládána za schémata čtyřstranná a měla by podléhat týmž pravidlům a současně by se měl na všechny poskytovatele vztahovat požadavek transparentnosti a další opatření související s pravidly obchodní činnosti. Nicméně s ohledem na zvláštnosti těchto třístranných schémat je vhodné, aby členské státy měly po přechodné období možnost rozhodnout se neuplatnit pravidla pro maximální mezní hodnotu mezibankovních poplatků, pokud tato schémata mají velmi omezený podíl na trhu dotčeného členského státu.

- (29) Služba vydávání je založena na smluvním vztahu mezi vydavatelem platebního prostředku a plátcem, bez ohledu na to, zda vydavatel drží peněžní prostředky jménem plátce. Vydavatel zpřístupňuje platební karty plátcům, autorizuje transakce na terminálech a jejich ekvivalentech a může akceptantovi zaručovat platbu v případě transakcí, které jsou v souladu s pravidly příslušného schématu. Samotná distribuce platebních karet nebo technických služeb, jako je pouhé zpracování a uchovávání údajů, tedy není považována za vydávání.

[...]

- (43) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž stanovení jednotných požadavků na karetní platební transakce a na internetové a mobilní transakce na základě těchto plateb kartou, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jeho rozsahu může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. [...]"

- 4 Článek 1 nařízení 2015/751, nadepsaný „Oblast působnosti“, který je součástí kapitoly I tohoto nařízení, nadepsané „Obecná ustanovení“, stanoví:

„[...]

3. Kapitola II se nepoužije na:

[...]

- c) transakce uskutečňované platebními kartami, jež vydala třístranná schémata platebních karet.

4. Článek 7 se nepoužije na třístranná schémata platebních karet.

5. Jestliže třístranné schéma platebních karet uděluje jiným poskytovatelům platebních služeb licence na vydávání nebo akceptaci karetních platebních prostředků, či obojího, nebo vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování („co-branding“) nebo prostřednictvím zástupce, je považováno za čtyřstranné schéma platebních karet. Takové třístranné schéma platebních karet však ve vztahu k vnitrostátním platebním transakcím může být do 9. prosince 2018 osvobozeno od povinností podle kapitoly II, pokud karetní platební transakce provedené v určitém členském státě v rámci takového třístranného schématu platebních karet nepřesahují na ročním základě 3 % hodnoty veškerých karetních platebních transakcí, které byly v tomto členském státě uskutečněny.“

- 5 Článek 2 tohoto nařízení, nadepsaný „Definice“, zní:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

- 2) ‚vydavatelem‘ poskytovatel platebních služeb, který se smluvně zavazuje poskytovat plátcům platební prostředek za účelem iniciování a zpracování jeho karetních platebních transakcí;

[...]

- 10) ‚mezibankovním poplatkem‘ poplatek uplatňovaný na každou přímou nebo nepřímou (to jest prostřednictvím třetí osoby) transakci mezi vydavatelem a akceptantem. Čistá náhrada nebo jiné sjednané protiplnění je považována za součást mezibankovního poplatku;
- 11) ‚čistou náhradou‘ celková čistá částka plateb, slev či pobídek, jež vydavatel obdrží od určitého schématu platebních karet, akceptanta nebo jakéhokoli jiného prostředníka v souvislosti s karetními platebními transakcemi nebo souvisejícími činnostmi;

[...]

- 17) ‚čtyřstranným schématem platebních karet‘ schéma platebních karet, v němž jsou za účasti tohoto schématu, vydavatele (na straně plátce) a akceptanta (na straně příjemce) prováděny karetní platební transakce z platebního účtu plátce na platební účet příjemce;
- 18) ‚třístranným schématem platebních karet‘ schéma platebních karet, v němž samotné schéma poskytuje služby akceptace a vydávání, přičemž karetní platební transakce jsou prováděny z platebního účtu plátce na platební účet příjemce v rámci daného schématu. Jestliže třístranné schéma platebních karet uděluje jiným poskytovatelům platebních služeb licence na vydávání karetních platebních prostředků nebo akceptaci karetních platebních transakcí, nebo obojí, nebo vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování („co-branding“) nebo prostřednictvím zástupce, je považováno za čtyřstranné schéma platebních karet;

[...]

- 24) ‚poskytovatelem platebních služeb‘ fyzická či právnická osoba, jež získala povolení poskytovat platební služby uvedené v příloze směrnice 2007/64/ES [Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu a o změně směrnic 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES (Úř. věst. 2007, L 319, s. 1)] nebo je uznána za vydavatele elektronických peněz podle čl. 1 odst. 1 směrnice 2009/110/ES [Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. 2009, L 267, s. 7)]. Poskytovatel platebních služeb může být vydavatelem, akceptantem či obojím;

[...]

- 28) ‚zpracovatelem‘ fyzická či právnická osoba, jež poskytuje služby zpracování platebních transakcí;

[...]

- 30) ‚platební značkou‘ jakýkoli fyzický nebo digitální název, pojem, označení, symbol nebo jejich kombinace, jejichž pomocí lze označit, v rámci jakého schématu platebních karet jsou karetní platební transakce uskutečňovány;

[...]

- 32) ‚společným označováním‘ („co-branding“) umístění přinejmenším jedné značky platebního schématu a přinejmenším jedné značky, která není značkou platebního schématu, na tentýž karetní platební prostředek;

[...]“

6 Články 3 a 4 nařízení 2015/751, které jsou obsaženy v kapitole II tohoto nařízení, nazvané „Mezibankovní poplatky“, se týkají mezibankovních poplatků za transakce uskutečňované spotřebitelskými debetními kartami a mezibankovních poplatků za transakce uskutečňované spotřebitelskými kreditními kartami

7 Článek 5 uvedeného nařízení, nadepsaný „Zákaz obcházení mezních hodnot“, který je také obsažen v této kapitole II, uvádí:

„Pro účely uplatňování mezních hodnot podle článků 3 a 4 se za součást mezibankovního poplatku považuje jakékoli sjednané protiplnění, včetně čisté náhrady, jehož cíl nebo účinek je rovnocenný mezibankovnímu poplatku a které vydavatel obdrží od schématu platebních karet, akceptanta nebo jiného zprostředkovatele za platební transakce či související činnosti.“

8 Články 6 až 12 nařízení 2015/751, které jsou uvedeny v jeho kapitole III, nadepsané „Obchodní pravidla“, stanoví povinnosti týkající se platebních karetních transakcí.

9 Článek 7 tohoto nařízení, nadepsaný „Oddělení schémat platebních karet od zpracovatelů“, zní takto:

„1. Schémata platebních karet a zpracovatelé:

- a) musí být vzájemně nezávislí z hlediska účetnictví, organizace a rozhodovacích procesů;
- b) nesmějí uvádět společně ceny týkající se schématu platebních karet a ceny za zpracovatelské činnosti a nesmějí uplatňovat vzájemné financování těchto činností;
- c) nesmějí činit žádné rozdíly mezi svými dceřinými společnostmi či podílňiky na jedné straně a uživateli schémat platebních karet a dalšími smluvními partnery na straně druhé, a zejména nesmějí poskytovat žádné služby, kterou nabízejí, podmiňovat tím, aby se jejich smluvní partner zavázal k čerpání některé další jimi nabízené služby.

2. Příslušný orgán členského státu, v němž se nachází sídlo schématu, může od schématu platebních karet požadovat předložení nezávislé zprávy, která potvrzuje, že schéma splňuje požadavky odstavce 1.

3. Schémata platebních karet musí umožňovat, aby byla sdělení o autorizaci a o zúčtování jednotlivých karetních platebních transakcí vzájemně oddělena a aby je zpracovávali odlišní zpracovatelé.

4. Jakákoli územní diskriminace v pravidlech zpracování uplatňovaných schématy platebních karet je zakázána.

5. S využitím standardů, jež vypracovaly mezinárodní či evropské normalizační orgány, jsou zpracovatelé v Unii povinni zajistit technickou interoperabilitu svých systémů s jinými systémy zpracovatelů v Unii. Schémata platebních karet dále nesmějí přijímat ani uplatňovat obchodní pravidla, která interoperabilitu s jinými zpracovateli v Unii omezují.

[...]“

10 Kapitola IV nařízení 2015/751, nadepsaná „Závěrečná ustanovení“, obsahuje články 13 až 18. Podle článku 13, nadepsaného „Příslušné orgány“:

„1. Členské státy určí příslušné orgány, jež jsou oprávněny zajistit dodržování tohoto nařízení a jimž jsou svěřeny vyšetřovací a donucovací pravomoci.

[...]

6. Členské státy po příslušných orgánech požadují, aby účinně sledovaly dodržování tohoto nařízení, mimo jiné za účelem zabránění pokusům poskytovatelů platebních služeb o obcházení tohoto nařízení, a aby přijímaly veškerá opatření, jež jsou k dodržování tohoto nařízení nezbytná.“

11 Článek 14 tohoto nařízení, nadepsaný „Sankce“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy stanoví pravidla týkající se sankcí, které se uplatní v případě porušení tohoto nařízení, a přijmou veškerá opatření, jež jsou k uplatňování těchto sankcí nezbytná.“

12 V článku 18 uvedeného nařízení, nadepsaném „Vstup v platnost“, se stanoví:

„1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Použije se ode dne 8. června 2015 s výjimkou článků 3, 4, 6 a 12, které se použijí ode dne 9. prosince 2015, a článků 7, 8, 9 a 10, které se použijí ode dne 9. června 2016.“

Směrnice (EU) 2015/2366

13 Body 2 a 6 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. 2015, L 337, s. 35), znějí takto:

„(2) Revidovaný právní rámec Unie pro platební služby je doplněn nařízením [2015/751]. [...]

[...]

(6) Je třeba přijmout nová pravidla, která zaplní mezery v právních předpisech a zároveň zaručí jejich větší srozumitelnost a jednotné uplatňování právního rámce v celé Unii. [...]"

14 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět“, který se nachází v hlavě I této směrnice, nadepsané „Předmět, oblast působnosti a definice“, v odstavci 1 stanoví:

„Tato směrnice stanoví pravidla, podle nichž členské státy rozlišují tyto kategorie poskytovatelů platebních služeb:

[...]

d) platební instituce;

[...]"

15 V článku 4 této směrnice, nadepsaném „Definice“, se stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

3) ‚platební službou‘ jedna nebo více podnikatelských činností uvedených v příloze I;

4) ‚platební institucí‘ právnická osoba, jíž bylo v souladu s článkem 11 uděleno povolení poskytovat a provádět platební služby v celé Unii;

[...]

38) ‚zástupcem‘ fyzická nebo právnická osoba, která jménem platební instituce poskytuje platební služby;

[...]“

- 16 Z přílohy I směrnice 2015/2366, nadepsané „Platební služby“, vyplývá, že „[v]ydávání platebních prostředků nebo akceptace platebních transakcí“ patří mezi platební služby, na které se vztahuje čl. 4 bod 3 této směrnice.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 17 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že American Express, je nadnárodní společnost, která poskytuje s pomocí svých konsolidovaných dceřiných společností služby týkající se plateb, cestování, směny a věrnostních systémů spotřebitelům a podnikům. Zabývá se také vydáváním a akceptací platebních karet, a to v celosvětovém měřítku zahrnujícím i Unii. American Express provozuje spolu se svými dceřinými společnostmi schéma platebních karet American Express (dále jen „Amex“), což je třístranné schéma platebních karet. Toto schéma Amex uzavřelo dohody o společném označování a poskytování služeb v rámci Unie, což by na základě odpovědi, kterou Soudní dvůr poskytne na otázku týkající se výkladu čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751, mohlo mít za následek, že by velký počet transakcí uskutečněných uvedeným schématem mohl spadat do působnosti tohoto nařízení na základě rozšíření prostřednictvím společného označování a rozšířením prostřednictvím zástupce, která jsou upravena v čl. 1 odst. 5 tohoto nařízení.
- 18 Vnitrostátní orgán řídí Her Majesty's Treasury (ministerstvo financí, Spojené království). Posledně uvedené nese konečnou odpovědnost za plnění povinností uložených Spojenému království Velké Británie a Severního Irska, pokud jde o uplatnění, výkon a jakoukoli jinou formu provádění nařízení 2015/751, včetně ustanovení pravidel týkajících se sankcí, které se uplatní v případě porušení ustanovení tohoto nařízení v souladu s články 13 a 14 tohoto nařízení.
- 19 Společnost American Express podala k předkládajícímu soudu žádost o povolení soudního přezkumu legality (*judicial review*) „úmyslu nebo povinnosti [vnitrostátního orgánu] uplatnit, vykonávat nebo jakoukoli jinou formou provádět rozšíření prostřednictvím společného označování nebo prostřednictvím zástupce“. Předkládající soud požadované povolení udělil.
- 20 Předkládající soud si klade otázku, zda je třeba na třístranné schéma platebních karet nahlížet tak, že vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování nebo prostřednictvím zástupce ve smyslu čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751, pouze proto, že uzavřelo dohodu s partnerem v rámci společného označování nebo se zástupcem bez ohledu na to, zda tento partner nebo tento zástupce jsou poskytovatelé platebních služeb, kteří vydávají platební karty, nebo zda je naopak na třístranné schéma platebních karet třeba nahlížet tak, že takto jedná pouze tehdy, pokud je uvedený partner nebo uvedený zástupce sám poskytovatel platebních služeb a do třístranného schématu platebních karet vstupuje jako vydavatel ve smyslu čl. 2 bodu 2 tohoto nařízení.
- 21 Kromě toho podle názoru předkládajícího soudu v případě, že by čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bod 18 nařízení č. 2015/751 měly být vykládány v tom smyslu, že se na třístranné schéma platebních karet musí nahlížet tak, že vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování nebo prostřednictvím zástupce ve smyslu těchto ustanovení, i když dotčené třístranné schéma platebních karet zůstává vydavatelem a využívá třetí osobu k vykonávání jedné nebo více doplňkových funkcí na podporu své činnosti vydávání, bude potom třeba vyjádřit se k argumentu předloženému společností American Express, že uvedená ustanovení jsou neplatná z důvodu nedostatku odůvodnění, zjevně nesprávného posouzení a porušení zásady proporcionality.

22 Za těchto podmínek se High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [Vrchní soud (Anglie a Wales), oddělení Queen's Bench (správní senát), Spojené království] rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Je požadavek vyplývající z [čl. 1] odst. 5 a [čl.] 2 bodu 18 nařízení [2015/751], podle něhož má být třístranné schéma platebních karet, které vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování nebo prostřednictvím zástupce, považováno za čtyřstranné schéma platebních karet, použitelný jen v rozsahu, v němž takový partner v rámci společného označování nebo zástupce jedná jako ‚vydavatel‘ ve smyslu čl. 2 odst. 2 a bodu 29 odůvodnění [tohoto nařízení] (tedy v případě, že má takový partner nebo zástupce smluvní vztah s plátcem, v jehož rámci se zavazuje poskytovat plátcovi platební prostředek za účelem iniciování a zpracování jeho karetních platebních operací)?
- 2) V případě záporné odpovědi na první otázku, jsou [čl. 1] odst. 5 a [čl.] 2 bod 18 [nařízení 2015/751] neplatné v rozsahu, v němž stanoví, že se taková ujednání považují za čtyřstranná schémata platebních karet, a to na základě:
- a) neuvedení odůvodnění podle článku 296 SFEU;
 - b) zjevně nesprávného posouzení nebo
 - c) porušení zásady proporcionality?“

K návrhu na znovuotevření ústní části řízení

- 23 Návrhem došlým kanceláři Soudního dvora dne 27. července 2017 společnost American Express požádala, aby bylo nařízeno znovuotevření ústní části řízení.
- 24 Na podporu svého návrhu uvádí, že analýza, kterou provedl generální advokát ve svém stanovisku, je nesprávná, jelikož nezohledňuje určité relevantní definice uvedené jak v nařízení 2015/751, tak ve směrnici 2015/2366, přičemž tyto dva právní předpisy, jak se na tom ostatně shodují účastníci tohoto řízení, se navzájem doplňují a jsou součástí téhož legislativního souboru. Tato analýza podle American Express rovněž odhaluje nepřesné pochopení rozsahu článku 5 tohoto nařízení, zejména pojmu „zprostředkovatel“, který je v něm uveden. Kromě toho, pokud jde o bod 98 stanoviska, respektive text v něm obsažený, je neúplný, respektive odůvodnění v něm uvedená jsou podle názoru této společnosti rozporuplná. Konečně výklad uvedeného nařízení, jak jej navrhuje generální advokát, by měl podle American Express za následek rozšíření oblasti působnosti téhož nařízení ve větší míře, než jakou zastávají všechny ostatní výklady účastníků řízení před Soudním dvorem.
- 25 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že Soudní dvůr může bez návrhu nebo na návrh generálního advokáta nebo také na návrh účastníků řízení nařídit znovuotevření ústní části řízení v souladu s článkem 83 svého jednacího řádu, pokud má za to, že věc není dostatečně objasněna nebo že věc musí být rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení projednán. Naproti tomu statut Soudního dvora Evropské unie ani jeho jednací řád nedávají účastníkům řízení možnost podat vyjádření v reakci na stanovisko přednesené generálním advokátem (rozsudek ze dne 28. března 2017, Vnuk, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 41 a citovaná judikatura).
- 26 V projednávané věci se American Express na podporu své žádosti o to, aby bylo nařízeno znovuotevření ústní části řízení, omezuje v podstatě na kritizování výkladu nařízení 2015/751, který zastává generální advokát ve svém stanovisku. Takový důvod nepatří k těm důvodům, které mohou z hlediska judikatury citované v předchozím bodě odůvodnit znovuotevření ústní části řízení.
- 27 Kromě toho význam ustanovení nařízení 2015/751, jehož výklad je předmětem první předběžné otázky, byl projednán jak v rámci písemné části řízení, tak na jednání.

- 28 Za těchto okolností má Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta za to, že v projednávané věci disponuje všemi poznatky nezbytnými pro zodpovězení otázek položených předkládajícím soudem a veškeré argumenty nezbytné pro rozhodnutí projednávané věci byly účastníky řízení projednány.
- 29 Návrh na znovuotevření ústní části řízení je proto třeba zamítnout.

K předběžným otázkám

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 30 Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná v plném rozsahu z důvodu, zaprvé že neexistuje skutečný spor mezi účastníky původního řízení, zadruhé že vnitrostátní soud ve svém předkládacím rozhodnutí nepředložil minimum nezbytných informací, protože neuvedl relevantní skutkové okolnosti ani důvody, které jej vedly k pochybnostem ohledně výkladu a platnosti ustanovení dotčených ve věci v původním řízení, a zatřetí že podání žaloby v původním řízení směřující k přezkumu legality „úmyslu nebo povinnosti“ vnitrostátního orgánu uplatňovat nebo provádět tato ustanovení představuje obcházení systému procesních prostředků, který zavedla Smlouva o FEU.
- 31 V tomto ohledu je třeba připomenout, že je pouze na vnitrostátním soudu, který rozhoduje spor a musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby posoudil s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu nebo platnosti normy unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 24).
- 32 Z toho vyplývá, že se na otázky týkající se unijního práva vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr smí rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem odmítnout pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad nebo žádané posouzení platnosti unijní normy nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 25).
- 33 Pokud jde zaprvé o reálnost sporu v původním řízení, je třeba poukázat na to, že společnost American Express svojí žalobou navrhovala předkládajícímu soudu přezkum legality „úmyslu nebo povinnosti“ vnitrostátního orgánu uplatnit nebo provést sporná ustanovení. V tomto ohledu z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že účastníci původního řízení se přou o opodstatněnost žaloby. Vzhledem k tomu, že předkládající soud byl vyzván k tomu, aby tento názorový nesoulad vyřešil, přičemž měl za to, že účastníci původního řízení skutečně zpochybnili výklad a platnost dotčených ustanovení tohoto nařízení, není zjevně patrné, že by spor v původním řízení nebyl skutečný [viz obdobně rozsudky ze dne 10. prosince 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, body 36 a 38, a ze dne 4. května 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 17].
- 34 Navíc tvrzení, která mají prokázat umělou povahu sporu v původním řízení a které jsou založené na skutečnosti, že neexistuje žádný akt ani žádné opomenutí vnitrostátního orgánu, na jehož základě by mohla být podána žaloba na přezkum legality, se zakládají na výhradách k přípustnosti žaloby dotčené ve věci v původním řízení a k posouzení skutkového stavu provedeného předkládajícím soudem za účelem použití kritérií stanovených vnitrostátním právem. Na Soudním dvoru není zpochybnit toto posouzení, které v rámci tohoto řízení spadá do pravomoci vnitrostátního soudu, ani ověřit, zda předkládací rozhodnutí bylo přijato v souladu s vnitrostátními pravidly upravujícími organizaci soudů

a soudní řízení. Tyto argumenty tedy nemohou vyvrátit domněnku relevance uvedenou v bodě 32 tohoto rozsudku (viz obdobně rozsudek ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 26).

- 35 Zadruhé, pokud jde o argument, že předkládající soud neuvedl relevantní skutkové okolnosti ani důvody, které jej vedly k pochybnostem ohledně výkladu a platnosti ustanovení dotčených ve věci v původním řízení, je třeba poukázat na to, že podle čl. 94 písm. a) jednacího řádu musí jakákoli žádost o rozhodnutí o předběžné otázce obsahovat „stručné vylíčení předmětu sporu, jakož i rozhodných skutečností tak, jak byly zjištěny předkládajícím soudem, nebo alespoň vylíčení skutkových okolností, na kterých jsou otázky založeny.“
- 36 V tomto ohledu stačí, aby předmět sporu v původním řízení, jakož i hlavní otázky mající význam ve vztahu k právnímu řádu Unie, o které v něm jde, vyplývaly z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a umožňovaly členským státům předkládat vyjádření v souladu s článkem 23 statutu Soudního dvora Evropské unie a účinně se řízení před Soudním dvorem účastnit (rozsudek ze dne 8. září 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, bod 41 a citovaná judikatura).
- 37 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že Amex je třístranné schéma platebních karet ve smyslu čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751 a uzavřelo dohody o společném označování a poskytování služeb v rámci Unie. V důsledku těchto dohod by velký počet transakcí prováděných schématem Amex mohl v závislosti na odpovědích Soudního dvora na předběžné otázky spadat do nařízení 2015/751 na základě jeho čl. 1 odst. 5.
- 38 Předkládací rozhodnutí uvádí stručně, ale přesně, původ a povahu tohoto sporu, o němž má za to, že jeho výsledek závisí na výkladu a platnosti těchto ustanovení. Z toho plyne, že předkládající soud dostatečně vymezil skutkový a právní rámec, v němž žádá o výklad unijního práva, aby umožnil Soudnímu dvoru dát na uvedenou žádost užitečnou odpověď (obdobně viz rozsudek ze dne 7. července 2016, Genentech, C-567/14, EU:C:2016:526, bod 27).
- 39 Pokud jde o to, zda předkládající soud uvedl dostatečně důvody, které ho vedly k pochybnostem o výkladu a platnosti ustanovení dotčených ve věci v původním řízení, z ducha spolupráce, kterým se má řídit průběh řízení o předběžné otázce, skutečně vyplývá, že je nezbytné, aby vnitrostátní soud uvedl ve svém předkládacím rozhodnutí konkrétní důvody, proč má za to, že odpověď na jeho otázky týkající se výkladu či platnosti některých ustanovení unijního práva je nezbytná pro vyřešení sporu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. května 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 24 a citovaná judikatura).
- 40 Je tedy důležité, aby vnitrostátní soud uvedl konkrétní důvody, které jej vedly k pochybnostem o výkladu a platnosti některých ustanovení unijního práva, a popsal důvody neplatnosti, které mohou být podle jeho názoru uznány. Takový požadavek vyplývá rovněž z čl. 94 písm. c) jednacího řádu Soudního dvora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. května 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 25 a citovaná judikatura).
- 41 V projednávaném případě v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce předkládající soud uvedl, přičemž zopakoval část argumentů uplatněných účastníky sporu v původním řízení v tomto ohledu, že výklad některých ustanovení nařízení 2015/751 je nejasný. Předkládající soud rovněž uvedl, že Soudní dvůr může na základě svého výkladu těchto ustanovení rozhodnout o důvodech neplatnosti uplatněných společností American Express.
- 42 Z toho vyplývá, že předkládající soud má za to, že z argumentů předložených účastníky v původním řízení vyvstává nejen otázka týkající se výkladu, jejíž zodpovězení je nejisté, ale také to, že důvody neplatnosti, kterých se dovolává společnost American Express a které jsou převzaty v předkládacím rozhodnutí, mohou být uznány.

- 43 Pokud jde zatřetí o argument, že podání žaloby v původním řízení, která směřovala k přezkumu legality „úmyslu nebo povinnosti“ vnitrostátního orgánu uplatňovat nebo provádět nařízení 2015/751, představuje obcházení systému procesních prostředků, který zavedla Smlouva o FEU, a pokud jde konkrétně o vyjádření Parlamentu, že v projednávaném případě nebylo tímto vnitrostátním orgánem přijato žádné opatření proti Amex, je třeba připomenout, že Soudní dvůr prohlásil za přípustné již několik žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, které se týkaly výkladu nebo platnosti odvozených právních aktů a které byly podány v rámci takových žalob směřujících k přezkumu legality, mimo jiné ve věcech, ve kterých byly vydány rozsudky ze dne 10. prosince 2002, *British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco* (C-491/01, EU:C:2002:741), ze dne 3. června 2008, *Intertanko a další* (C-308/06, EU:C:2008:312), ze dne 8. července 2010, *Afton Chemical* (C-343/09, EU:C:2010:419), ze dne 4. května 2016, *Pillbox 38* (C-477/14, EU:C:2016:324), a ze dne 4. května 2016, *Philip Morris Brands a další* (C-547/14, EU:C:2016:325).
- 44 Kromě toho možnost jednotlivců uplatnit neplatnost obecně závazného aktu Unie před vnitrostátními soudy nepodléhá podmínce, aby již byla přijata opatření provádějící uvedený akt na základě vnitrostátního práva. V tomto ohledu stačí, aby byl vnitrostátnímu soudu předložen skutečný spor, v němž incidenčně vyvstává otázka platnosti tohoto aktu. Tato podmínka je přitom ve sporu v původním řízení splněna, jak vyplývá z bodů 21, 33, 34, 41 a 42 tohoto rozsudku [viz obdobně rozsudky ze dne 10. prosince 2002, *British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco*, C-491/01, EU:C:2002:741, bod 40; ze dne 16. června 2015, *Gauweiler a další*, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 29; ze dne 4. května 2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 19, a ze dne 4. května 2016, *Philip Morris Brands a další*, C-547/14, EU:C:2016:325, bod 35].
- 45 Za těchto podmínek není patrné, že by taková žaloba, o jakou se jedná v původním řízení, obcházela systém procesních prostředků zavedený Smlouvou o FEU.
- 46 Konečně výše uvedené závěry nemohou být zpochybněny argumentem předloženým Parlamentem a Komisí, podle kterého je třeba projednávanou věc, která se týká výkladu a platnosti nařízení, odlišit od věcí, které se týkají výkladu a platnosti směrnice, vzhledem k tomu, že nařízení je na rozdíl od směrnice přímo použitelné v souladu s čl. 288 SFEU a ustanovení dotčená v původním řízení kromě toho v projednávaném případě nepředpokládají zásah ze strany členských států.
- 47 Jak totiž vyplývá z bodu 37 tohoto rozsudku, odpovědi Soudního dvora na položené otázky určí, v jakém rozsahu je třeba mít u takových třístranných schémat platebních karet, jako je Amex, za to, že podléhají povinností vyplývajícím z článků 3 až 5 a 7 nařízení 2015/751, které předpokládají určitý zásah ze strany členských států. V tomto ohledu je třeba zvláště připomenout, že podle článků 13 a 14 tohoto nařízení členské státy určí příslušné orgány, které budou zmocněny zajišťovat prosazování uvedeného nařízení a kterým budou poskytnuty vyšetřovací a donucovací pravomoci, a stanoví pravidla týkající se sankcí, jež se uplatní v případě porušení téhož nařízení, a přijmou veškerá opatření, jež jsou k uplatňování těchto sankcí nezbytná. Z předkládacího usnesení ostatně vyplývá, že vnitrostátní orgán řídí ministerstvo financí, které nese konečnou odpovědnost za plnění povinností uložených Spojenému království, pokud jde o jakoukoli formu uplatňování nařízení 2015/751, v souladu s články 13 a 14 tohoto nařízení.
- 48 Z výše uvedených úvah vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K první otázce

- 49 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751 musí být vykládán v tom smyslu, že v rámci dohody, kterou uzavřel partner v rámci společného označování nebo zástupce s třístranným schématem platebních karet, je nezbytné, aby tento partner v rámci společného označování nebo tento zástupce jednal jako vydavatel ve smyslu čl. 2 bodu 2 tohoto nařízení k tomu,

aby uvedené schéma bylo považováno za vydávající karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování nebo prostřednictvím zástupce, a bylo tedy považováno za čtyřstranné schéma platebních karet ve smyslu prvního z těchto ustanovení.

- 50 Je třeba bez dalšího poukázat na to, že podle čl. 1 odst. 3 písm. c) nařízení 2015/751, se jeho kapitola II, jejíž články 3 až 5 stanoví pravidla pro mezní hodnotu mezibankovních poplatků za karetní transakce spotřebitelů, neuplatní na „transakce uskutečňované platebními kartami, jež vydala třístranná schémata platebních karet“. Stejně tak čl. 1 odst. 4 téhož nařízení stanoví, že jeho článek 7, který ukládá povinnost oddělení schémat platebních karet od zpracovatelů, se neuplatní „na třístranná schémata platebních karet“.
- 51 Článek 1 odst. 5 nařízení 2015/751 však stanoví, stejně jako článek 2 bod 18 téhož nařízení, který definuje, co je třeba rozumět třístranným schématem platebních karet, že jestliže takové schéma „uděluje jiným poskytovatelům platebních služeb licence na vydávání nebo akceptaci karetních platebních prostředků, či obojího, nebo vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování (co-branding) nebo prostřednictvím zástupce, je považováno za čtyřstranné schéma platebních karet.“
- 52 Z toho vyplývá, že třístranné schéma platebních karet v zásadě nepodléhá povinnosti vyplývající z článků 3 až 5 a 7 nařízení 2015/751, pokud se nachází v jedné ze tří situací uvedených v čl. 1 odst. 5 tohoto nařízení, a sice že je udělena licence jinému poskytovateli platebních služeb na vydávání nebo akceptaci platebních prostředků založených na kartách (první případ), že byly vydány karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování (druhý případ) nebo že byly vydány platební nástroje prostřednictvím zástupce (třetí případ). Ve všech těchto třech případech je totiž třístranné schéma platebních karet považováno na základě posledně uvedeného ustanovení za čtyřstranné schéma platebních karet.
- 53 V projednávaném případě společnost American Express tvrdí, že čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751 musí být vykládán v tom smyslu, že třístranné schéma platebních karet může být považováno za čtyřstranné schéma platebních karet pouze pod podmínkou, že nejméně třetina poskytovatelů platebních služeb jedná jako vydavatel nebo akceptant v rámci platební transakce, ať už jako licencovaný vydavatel, nabyvatel licence, partner v rámci společného označování vykonávající činnost vydávání namísto třístranného schématu platebních karet nebo jako zástupce vykonávající činnost vydávání namísto tohoto schématu.
- 54 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je třeba při výkladu ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek ze dne 21. září 2017, Komise v. Německo, C-616/15, EU:C:2017:721, bod 43 a citovaná judikatura).
- 55 Co se týče zprvé výrazů použitých v čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751 popisujících druhý a třetí případ, které tento článek uvádí a které jsou předmětem první předběžné otázky, je třeba poukázat na skutečnost, že „vydavatel“ je definován v čl. 2 bodu 2 nařízení 2015/751 jako „poskytovatel platebních služeb, který se smluvně zavazuje poskytovat plátcům platební prostředek za účelem iniciování a zpracování jeho karetních platebních transakcí“. Bod 29 odůvodnění tohoto nařízení stanoví, že „[s]lužba vydávání je založena na smluvním vztahu mezi vydavatelem platebního prostředku a plátcem bez ohledu na to, zda vydavatel drží peněžní prostředky jménem plátce“, že „[v]ydavatel zpřístupňuje platební karty plátcům, autorizuje transakce na terminálech a jejich ekvivalentech a může akceptantovi zaručovat platbu v případě transakcí, které jsou v souladu s pravidly příslušného schématu“, a že „[s]amotná distribuce platebních karet nebo technických služeb, jako je pouhé zpracování a uchování údajů, tedy není považována za vydávání.“

- 56 Pokud jde o druhý případ uvedený v čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751, a sice o dohodu, kterou uzavřelo třístranné schéma platebních karet s partnerem v rámci společného označování, je třeba připomenout, že „společné označování“ („co-branding“) je definováno v čl. 2 bodu 32 tohoto nařízení jako „umístění přinejmenším jedné značky platebního schématu a přinejmenším jedné značky, která není značkou platebního schématu, na tentýž karetní platební prostředek“. Samotné slovní spojení „platební značka“ je definováno v čl. 2 bodu 30 tohoto nařízení jako „jakýkoli fyzický nebo digitální název, pojem, označení, symbol nebo jejich kombinace, jejichž pomocí lze označit, v rámci jakého schématu platebních karet jsou karetní platební transakce uskutečňovány“.
- 57 Pokud jde o třetí případ uvedený v čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751, a sice o dohodu, kterou uzavřelo třístranné schéma platebních karet se zástupcem, je pravda, že toto nařízení nedefinuje, co je třeba chápat pod pojmem „zástupce“. Nicméně z bodu 2 odůvodnění směrnice 2015/2366, která je rovněž začleněna do unijního právního rámce pro platební služby, vyplývá, že přezkum tohoto právního rámce je doplněn nařízením 2015/751. Kromě toho z bodu 6 odůvodnění této směrnice vyplývá, že záměrem unijního normotvůrce bylo zaručit jednotné uplatňování právního rámce pro platební služby v celé Unii.
- 58 Jak uvedla společnost American Express, čl. 4 bod 38 směrnice 2015/2366 definuje „zástupce“ jako „fyzickou nebo právnickou osobu, která jménem platební instituce poskytuje platební služby“, přičemž je třeba upřesnit, že podle čl. 4 bodu 3 a přílohy I této směrnice, vydávání platebních prostředků nebo akvizice platebních transakcí je jednou z těchto služeb.
- 59 Z příslušných definic pojmů „společné označování“ („co-branding“) a „zástupce“ tedy nelze dovodit, že partner nebo zástupce, který uzavřel dohodu s třístranným schématem platebních karet, nutně vystupuje v tomto schématu jako vydavatel ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení č. 2015/751.
- 60 Je tedy třeba konstatovat, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 87 a 90 svého stanoviska, že výslovně nevyplývá ze znění čl. 1 odst. 5 ani čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751, že partner v rámci společného označování nebo zástupce musí být sám zapojen do činnosti vydávání. Jestliže unijní normotvůrce chtěl omezit oblast působnosti tohoto čl. 1 odst. 5, tak aby tomu tak bylo, mohl to stanovit výslovně (viz obdobně rozsudek ze dne 19. března 2009, Komise v. Itálie, C-275/07, EU:C:2009:169, bod 99).
- 61 I když je dále pravda, že bod 28 odůvodnění nařízení 2015/751 uvádí, že „třístranná schémata platebních karet, která využívají poskytovatelů platebních služeb jakožto vydavatelů či akceptantů, [by měla být pokládána] za schémata čtyřstranná“, nelze z toho vyvodit, že pouze tento případ spadá do rozsahu působnosti čl. 1 odst. 5 tohoto nařízení. V tomto ohledu, jak vyplývá z bodu 52 tohoto rozsudku, toto ustanovení také zahrnuje zejména případ, kdy třístranné schéma platebních karet „uděluje jiným poskytovatelům platebních služeb licence na vydávání nebo akceptaci karetních platebních prostředků“.
- 62 Kromě toho, jak uvedl generální advokát v bodě 90 svého stanoviska, ze znění čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751 patrně vyplývá, a to zejména z části věty, „pokud třístranné schéma platebních karet [...] vydává karetní platební prostředky“, že se toto schéma samo zapojuje do činnosti vydávání.
- 63 Z druhého, pokud jde o systematiku tohoto ustanovení, je nesporné, že třístranné schéma platebních karet musí být považováno za čtyřstranné schéma platebních karet zejména v prvním případě uvedeném v tomto ustanovení, a sice pokud toto schéma „uděluje jiným poskytovatelům platebních služeb licence na vydávání nebo akceptaci karetních platebních prostředků“.
- 64 Z toho vyplývá, jak uvedl generální advokát v bodech 77 a 78 svého stanoviska, že situace, kdy třetí osoba uzavře dohodu s třístranným schématem platebních karet, která stanoví, že tato třetí osoba vydává nebo akceptuje karetní platební prostředky na straně tohoto schématu, odpovídá tomuto prvnímu případu.

- 65 Je tedy nutné konstatovat, že výklad, který zastává společnost American Express, pokud jde o druhý a třetí případ uvedený v čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751, podle kterého dohoda se třetí osobou spadá mezi tyto případy pouze tehdy, když tato třetí osoba vydává karetní platební prostředky na straně tohoto schématu, by mohl zbavit uvedené případy z valné části jejich dosahu.
- 66 Kromě toho, pokud první případ výslovně odkazuje na skutečnost, že třetí osoba, které je poskytnuta licence, je také „poskytovatelem platebních služeb“, druhý a třetí případ výslovně nestanoví, že partner v rámci společného označování nebo zástupce je nutně takovým poskytovatelem. Nelze tedy vyloučit, že partner v rámci společného označování může být zapojen do jiných činností než platebních služeb, a tedy do jiných činností než těch, které spočívají ve vydávání nebo akceptaci karetních platebních prostředků.
- 67 Na třetím místě, pokud jde o cíle sledované nařízením 2015/751, jejichž součástí jsou ustanovení dotčená ve věci v původním řízení, z bodu 43 odůvodnění tohoto nařízení vyplývá, že jeho cíle spočívají ve stanovení jednotných požadavků na karetní platební transakce a na internetové a mobilní transakce na základě plateb kartou. Konkrétně podle bodu 10 odůvodnění uvedeného nařízení mají pravidla pro mezibankovní poplatky zlepšit fungování vnitřního trhu a přispět ke snížení transakčních nákladů pro spotřebitele.
- 68 Pokud jde o použitelnost této právní úpravy na třístranná schémata platebních karet, z bodu 28 odůvodnění nařízení 2015/751 vyplývá, že v zájmu zohlednění existence „implicitních mezibankovních poplatků“ a vytvoření „rovných podmínek“, považoval unijní normotvůrce za nezbytné, aby za určitých okolností byla tato schémata považována za čtyřstranná schémata platebních karet a podléhala i stejným pravidlům jako čtyřstranná schémata.
- 69 Kromě toho z několika ustanovení nařízení 2015/751, zvláště z bodu 31 odůvodnění, článku 5 a čl. 13 odst. 6 tohoto nařízení vyplývá, že jeho cílem je rovněž zabránit obcházení pravidel, která jsou v nich uvedena, zejména těch, která stanoví maximální mezní hodnotu mezibankovních poplatků.
- 70 Pokud jde o mezibankovní poplatek, ten je definován v čl. 2 bodu 10 nařízení 2015/751 široce, jako „poplatek uplatňovaný na každou přímou nebo nepřímou (to jest prostřednictvím třetí osoby) transakci mezi vydavatelem a akceptantem[, kteří se zúčastňují karetní platební transakce]“. Toto ustanovení uvádí, že „[č]istá náhrada nebo jiné sjednané protiplnění je považován[o] za součást mezibankovního poplatku“. „Čistá náhrada“ je samostatně definována v čl. 2 bodu 11 uvedeného nařízení, jako „celková čistá částka plateb, slev či pobídek, jež vydavatel obdrží od určitého schématu platebních karet, akceptanta nebo jakéhokoli jiného prostředníka v souvislosti s karetními platebními transakcemi nebo souvisejícími činnostmi“.
- 71 Za těchto podmínek, jak v podstatě tvrdí Komise, nelze vyloučit, že určitý druh protiplnění nebo zvýhodnění může být identifikován jako implicitní mezibankovní poplatek ve smyslu bodu 28 odůvodnění nařízení 2015/751, aniž by partner v rámci společného označování nebo zástupce, s kterým třístranné schéma platebních karet uzavřelo dohodu, byl nutně zapojen do činnosti vydávání tohoto schématu. Bylo by tudíž obtížné dosáhnout cílů nařízení 2015/751, konkrétně cíle čl. 1 odst. 5 tohoto nařízení spočívajícího v zajištění rovných podmínek na trhu, kdyby situace, v nichž partner v rámci společného označování nebo zástupce nejedná jako vydavatel ve smyslu čl. 2 bodu 2 uvedeného nařízení, měly být z toho důvodu vyňaty z pravidel stanovených v člancích 3, 5 a 7 téhož nařízení.
- 72 Z toho důvodu, pokud třístranné schéma platebních karet uzavře dohodu o společném označování ve smyslu čl. 2 bodu 32 nařízení 2015/751, nebo dohodu se zástupcem ve smyslu čl. 4 bodu 38 směrnice 2015/2366, musí být toto schéma považováno za čtyřstranné schéma platebních karet v souladu s čl. 1 odst. 5 tohoto nařízení, takže se na něj vztahují povinnosti vyplývající z článků 3 až 5 a 7 uvedeného nařízení.

73 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 1 odst. 5 nařízení 2015/751 musí být vykládán v tom smyslu, že v rámci dohody, kterou uzavřel partner v rámci společného označování nebo zástupce s třístranným schématem platebních karet, není nezbytné, aby tento partner v rámci společného označování nebo tento zástupce jednal jako vydavatel ve smyslu čl. 2 bodu 2 tohoto nařízení k tomu, aby uvedené schéma bylo považováno za vydávající karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování nebo prostřednictvím zástupce, a tedy aby bylo považováno za čtyřstranné schéma platebních karet ve smyslu prvního z těchto ustanovení.

K druhé otázce

74 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je to, zda čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bod 18 nařízení 2015/751 jsou neplatné v rozsahu, v němž stanoví, že třístranné schéma platebních karet musí být považováno za čtyřstranné schéma platebních karet ze samotného důvodu, že uzavřelo dohodu s partnerem v rámci společného označování nebo zástupcem, i když tento partner v rámci společného označování nebo tento zástupce nejedná v rámci této dohody jako vydavatel ve smyslu čl. 2 bodu 2 tohoto nařízení.

K nesplnění povinnosti odůvodnění

75 Pokud jde o povinnosti uvést odůvodnění, je třeba připomenout, jak vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora, že ačkoli musí z odůvodnění unijního aktu vyžadovaného článkem 296 odst. 2 SFEU jasně a jednoznačně vyplývat úvahy toho, kdo daný akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a aby Soudní dvůr mohl provést přezkum, není potřeba, aby toto odůvodnění uvádělo veškeré relevantní skutkové nebo právní okolnosti. Splnění povinnosti uvést odůvodnění musí být dále posuzováno nejen s ohledem na znění aktu, ale rovněž s ohledem na jeho kontext a na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (rozsudek ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 70 a citovaná judikatura).

76 Soudní dvůr kromě toho opakovaně rozhodl, že pokud z aktu s obecnou působností vyplývá základní cíl, který orgán sledoval, bylo by přehnané vyžadovat zvláštní odůvodnění pro jednotlivé volby technické povahy (rozsudek ze dne 3. března 2016, Španělsko v. Rada, C-26/15 P, nezveřejněný, EU:C:2016:132, bod 31 a citovaná judikatura).

77 V projednávané věci uvádí bod 28 odůvodnění nařízení 2015/751 s dostatečnou jasností logiku, která v určitých případech staví na roveň třístranná schémata platebních karet a čtyřstranná schémata platebních karet. Jak totiž bylo uvedeno v bodě 68 tohoto rozsudku, tento bod odůvodnění stanoví, že „[v] zájmu zohlednění existence implicitních mezibankovních poplatků“ a „vytvoření rovných podmínek“ by měla být třístranná schémata platebních karet pokládána za schémata čtyřstranná a měla by podléhat týmž pravidlům a současně by se měl „na všechny poskytovatele vztahovat požadavek transparentnosti a další opatření související s pravidly obchodní činnosti.“

78 Kromě toho z bodu 28 odůvodnění, čl. 1 odst. 5 druhé věty a čl. 2 bodů 17 a 18 nařízení 2015/751 vyplývají rozdíly, které existují mezi třístrannými schématy platebních karet a čtyřstrannými schématy platebních karet a které odůvodňují, že třístranná schémata a čtyřstranná schémata jsou postavena na roveň za účelem uplatnění pravidel týkajících se maximální mezní hodnoty mezibankovních poplatků a oddělení schémat platebních karet od zpracovatelů pouze částečně.

79 Z toho vyplývá, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 117 svého stanoviska, že jelikož vysvětlují celkovou situaci, která vedla k tomu, že třístranná schémata platebních karet a čtyřstranná schémata platebních karet jsou částečně postavena na roveň, a že vysvětlují obecné cíle sledované tímto postavením na roveň, umožňují uvedená ustanovení zúčastněným stranám seznámit se s důvody takového postavení na roveň a Soudnímu dvoru umožňují vykonat přezkum v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 75 tohoto rozsudku.

- 80 Za těchto okolností v souladu s judikaturou uvedenou v bodech 75 a 76 tohoto rozsudku, nebyl unijní normotvůrce povinen uvést v nařízení 2015/751 odůvodnění pro každou z technických voleb, kterou tento orgán provedl a které vycházejí ze tří příkladů uvedených v čl. 1 odst. 5 tohoto nařízení.
- 81 Nelze tedy mít za to, že nařízení 2015/751 je stíženo vadou spočívající v nedostatku odůvodnění v tomto ohledu, která by mohla vést k neplatnosti čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751.

K existenci zjevně nesprávného posouzení

- 82 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že platnost čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751 je zpochybňována ve sporu v původním řízení z důvodu, že tato ustanovení jsou stížena zjevně nesprávným posouzením. Tato ustanovení totiž údajně stanoví, že v rámci dohody, kterou uzavře partner v rámci společného označování nebo zástupce s třístranným schématem platebních karet, není nezbytné, aby tento partner v rámci společného označování nebo tento zástupce byl zapojen do činnosti vydávání tohoto třístranného schématu platebních karet k tomu, aby bylo uvedené schéma považováno za čtyřstranné schéma platebních karet.
- 83 Z informací předložených Soudnímu dvoru v rámci řízení v projednávané věci však nevyplývá, že by unijní normotvůrce z tohoto důvodu zatížil čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751 vadou spočívající ve zjevně nesprávném posouzení.
- 84 Konkrétně, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 121 až 124 svého stanoviska, žádná skutečnost předložená Soudnímu dvoru neumožňuje prokázat, že se tento normotvůrce dopustil pochybení, když rozhodl o tom, do jaké míry je třeba postavit na roveň třístranné schéma platebních karet a čtyřstranné schéma platebních karet, pokud jde o pravidla stanovená v člancích 3 až 5 a 7 tohoto nařízení, aby mohlo být dosaženo cílů připomenutých v bodech 67 až 69 tohoto rozsudku.

K porušení zásady proporcionality

- 85 Je třeba připomenout, že zásada proporcionality podle ustálené judikatury Soudního dvora vyžaduje, aby akty unijních orgánů byly s to dosáhnout uskutečnění legitimních cílů sledovaných dotyčnou právní úpravou a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné (rozsudek ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 67 a citovaná judikatura).
- 86 Pokud jde o soudní přezkum dodržování těchto podmínek, Soudní dvůr přiznal unijnímu normotvůrci v rámci výkonu pravomocí, které jsou mu svěřeny, širokou posuzovací pravomoc v oblastech, ve kterých jeho činnost předpokládá volby jak politické, tak ekonomické či sociální povahy a v nichž má provést komplexní posouzení a hodnocení. Nejedná se tedy o otázku, zda opatření přijaté v takové oblasti je jedinou nebo nejlepší možností, neboť legalita tohoto opatření může být dotčena pouze jeho zjevnou nepřiměřeností ve vztahu k cíli, který hodlají příslušné orgány sledovat (rozsudek ze dne 8. června 2010, Vodafone a další, C-58/08, EU:C:2010:321, bod 52 a citovaná judikatura).
- 87 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci neumožňuje žádná skutečnost předložená Soudnímu dvoru prokázat, že ustanovení čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bod 18 nařízení 2015/751 nejsou s to dosáhnout uskutečnění jím sledovaných legitimních cílů, které jsou připomenuty v bodech 67 až 69 tohoto rozsudku, je třeba odmítnout argument, že tato ustanovení tím, že nepodřizují postavení třístranného schématu platebních karet na roveň čtyřstrannému schématu platebních karet podmínce, aby dotčený partner v rámci společného označování nebo dotčený zástupce jednal jako vydavatel, odporují zásadě proporcionality. Zvláště když nelze vyloučit, že je možné identifikovat určitý druh protiplnění nebo zvýhodnění v případě dohod o společném označování nebo o zastupování, aniž je partner v rámci společného označování nebo zástupce nutně zapojen do činnosti vydávání dotčeného třístranného

schématu, jak bylo uvedeno v bodě 71 tohoto rozsudku, nebylo s ohledem na tyto cíle zjevně nepřiměřené podřídít také takové odměňování mezním hodnotám mezibankovních poplatků stanovených tímto nařízením.

- 88 Z výše uvedeného vyplývá, že přezkum druhé otázky neodhalil nic, co by mohlo ovlivnit platnost čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751.

K nákladům řízení

- 89 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 1 odst. 5 nařízení (EU) 2015/751 Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2015 o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce musí být vykládán v tom smyslu, že v rámci dohody, kterou uzavřel partner v rámci společného označování nebo zástupce s třístranným schématem platebních karet, není nezbytné, aby tento partner v rámci společného označování nebo tento zástupce jednal jako vydavatel ve smyslu čl. 2 bodu 2 tohoto nařízení k tomu, aby uvedené schéma bylo považováno za vydávající karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování nebo prostřednictvím zástupce, a tedy aby bylo považováno za čtyřstranné schéma platebních karet ve smyslu prvního z těchto ustanovení.
- 2) Přezkum druhé otázky neodhalil nic, co by mohlo ovlivnit platnost čl. 1 odst. 5 a čl. 2 bodu 18 nařízení 2015/751.

Podpisy.